

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Lietuviškas laikraštis yra geriausias lietuvių draugas. O
geras draugas savo gero draugo nepamiršta. Ar jau prisuntei
prenumeratą?

LIT. METAI. 244 (535) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1938 M., SPALIŲ-OCTOBER 24 D. KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN ČEKAI ATŠAUKĖ SUTARTI SU RUSIJA

Geriausia išėitis
Kvailiukų šūkavimai
Išmintingai patarimas

S. E. VITAITIS

Tarptautinės Žinių Agentūros paskiausi pranešimai iš Kauno skelbia, kad Lietuvos vyriausybė paskelbus sutikimą išpildyti Klaipėdos krašto vokiečių reikalavimą sušvelninti valstybės apsaugos įstatymą, kuriuo buvo suvaržyta nacių veikla.

Taip pat tos pačios žinios skelbia, kad Lietuvos vyriausybė sutikus suteikti ir lenkų tautinės mažumos veiklai platesnes teises Lietuvoje. Galimas daktas, kad prisieis Lietuvos vyriausybei uždaryti ir Vilniui Vaduoti Sąjungą, kaip to lenkai reikalauja.

Zinoma, tai skaudžios kiekvienam lietuviui žinios. Bet ką gali Lietuva daryti akivaizdoje susidariusios padėties, kuomet mažųjų valstybių likimas pavestas galingųjų grobuonių malonei?

Nežiūrint kaip skaudu Lietuvai ir visiems lietuviams tokius didžiųjų kaimynų reikalavimus pildyti, bet tai yra geriausia išėitis. Jei to užteks, kad išvengtų Českoslovakijos likimo, tai Lietuva bus laiminga.

Nežiūrint ant kiek skaudžiai pažeidžiamas lietuvių tautinis jausmas, bet kartu reikia vadovautis ir šaltu protu. Prieš vėją nepapūsi, lietuviškas priežodis sako. Daug kartų už Lietuvą galingesnė Českoslovakija išaušė prieš Hitlerio reikalavimus ir kas išėjo? Sudraskė ją ir pasilikusi bejėgę jau pareiškė ištikimybę Hitleriui.

Nestebina todėl United Press žinių agentūros pranešimai iš Kauno, kad Lietuvos vyriausybė palinkus suderinti savo užsienio politiką su Vokietijos ir Lenkijos nusistatymu. Teisingai pranešimas nusako, kad Lietuvai nėra jokios galimybės tikėtis pagalbos iš didžiųjų demokratinųjų valstybių ar iš Sovietų Rusijos. Českoslovakijos sudraskymas tapo puikiausiai patvirtinta.

Lietuviški triukšmadariai, be abejonės, šūkams, kad Lietuvos vyriausybė pasidavė Hitleriui. Jie ir iki šiol panašiai šūkavo, kol dar nebuvo vokiečių ir lenkų spaudos pradėtas Lietuvos puolimas.

Bet tai paprastų durnelių keliamas triukšmas, arba sužinoti provokacija. Reikalauji, kad Lietuva nepasitų Vokietijos ir Lenkijos reikalavimų, reišia tą patį, ką norėti, kad minėtos valstybės užimtų Lietuvą. Tik nepaisanti Lietuvos likimo demagogai tegali taip neišmintigai šūkauti. Tai tiesioginis noras, kad lenkai ir vokiečiai kuo greičiausiai sudraskytų Lietuvą, kaip sudraskė Českoslovakiją.

Kuriems lietuviams rūpi Lietuvos likimas ir jos sunkiai iškovotos nepriklausomybės išlaikymas, tie komunistų demagogai niekuomet nepritars.

Gal komunistai prie to ir eina, nes jų stačiai beprotiškas plakimasis prie kitų srovių ir partijų aiškiai parodo, kad Amerikos komunizmas baigia savo dienas. Politiškų klauų roles komunistai amžinai vaidinti negalės.

Gal gi išsilydys p. Klingos pranašystė, kad neužilgo ir lietuviški komunistai bus šimto nuosimčių fašistais.

JAPONAI PAĖMĖ IŠ KINIEČIŲ BE KOVOS CANTONO MIESTĄ

HONG KONG. — Penktadienyje Japonijos kariuomenė, jų motorizuotos kariuomenės dalimis, tankams skinan kelia, įžengė į Cantono miestą. Japonijos kariuomenė įeinant į Cantono miestą kiniečiai visai nespriešino.

Japonijos kariuomenė pasiekus Cantono miesto ribas baisūs sprogimai pasigirdo visame mieste. Kiniečių vyriausia vadovybė Cantono mieste, davė įsakymą viską, kas tik galėtų būti japonams naudinga išsprogdinti. Tuojaus į griuvėsius pradėjo virsti vyriausybės namai, tiltai, fabrikai, amunicijos sandėliai ir visi kiti pastatai, kuriais japonai tikėjosi pasinaudoti užėmę miestą. Tiltas per Pearl upę, kuris statant kainavo apie aštuonis milijonus dolerių buvo visiškai išsprogdintas.

Kiniečiams traukiantis iš miesto, ir jų kariuomenė išgyjuojant į vakarinę Kinijos dalį, Japonijos artilerija pradėjo stiprią ugnimi apšaudyti besitraukiančius civilius gyventojus ir kariuomenę. Tūkstančiai kiniečių kariuomenės

kareivių, kurie tuo metu buvo mieste nepaleido šūvio leisdami japonams užimti miestą, kurį per paskutinius kelis mėnesius jie taip atkakliai gynė.

Tūkstantį civilių miesto gyventojų, išgirdę mieste esamus sprogius, pradėjo skubiai bėgti iš miesto. Šie sprogiimai buvo ženklas, kad jų kariuomenė nesitiki miestą išlaikyti savo rankose.

Visa miesto ir kariuomenės vyriausybė, kuri išvažiavo iš miesto, paliko tik kelis kareivius, kurie netinka jokiai kovai, tvarkyti miestą ir palaikyti jame tvarką.

Sprogimus pasireiškus, visas miestas atsidadė liepsnos sūkuriuose. Nei vienas ugniaegys nepakėlė pristo, kad užgesinti šį gaisrą. Miesto gyventojai negali suprasti, kodėl Kinijos kariuomenė, kuri iki šiol taip atkakliai gynė savo teritoriją, šiame miestyje nieko nepasireiškė. Jie stebisi, kodėl miesto gynėjai atsiskak ginti juos.

Pranešama, kad keli kariuomenės viršininkai sąryšyje su šiuo atleisti iš savo pareigų.

Zmogždė. — Fern Patricia Dull, 34 metų amžiaus iš Benton Harbor, Mich., kurį yra kaltinama užmušus savo darbdavį William Holdrook, 42 metų amžiaus. Ji pareiškė, kad užpyko ant jo po to, kai jis aplankė savo žmoną, nors jis jau ją išgyveno paskutinius du metus.

Prasau grįžti prie aukso stendarto

PARYŽIUS. — Tarptautinių prekybos rūmų taryba, susirinkusi savo posėdini, kuri reprezentuoja dvidešimt tris valstybes, pareiškė, kad valstybės turėtų grįžti prie aukso stendarto, jei jos nori prekybos pagerėjimo.

Taryba nurodė, kad daugelis valstybių, kurios nuėjo nuo aukso stendarto, savo užsienio prekyboje veik visai nuskuko.

Lietuviai studentai Lisabonos universitete

Portugalijoje Lisabonos universitete teologijos ir filosofijos fakultete studijuoja penki lietuviai studentai: kun. A. Patalavičius, A. Senkevičius, M. Gaidys, kun. J. Juras ir P. Paulaitis.

Portugalijoje gyvena ir daugiau lietuvių, bet jie iki šiol neturi savo draugijos. Draugija Užsienių Lietuviams Remti deda pastangų Portugalijoje gyvenančius lietuvius suburti į draugiją.

TURKIJOS PREZIDENTAS SVEIKSTA

ISTAMBULAS. — Turkijos prezidentas Kamel Ataturk, kuris jau keliolika savaičių, kaip serga ir paskutiniomis dienomis jo sveikata buvo visai pasilijusi, jaučiasi geriau ir tikisi, kad netrukus jis vėl galės vaikščioti ir nuolatos eiti savo pareigas. Iki šiol, per savo ligos laiką jis, nors guledamas lovoje, stengėsi pats eiti pareigas.

Čekoslovakija nori sušvelninti prekybos balansą su Lietuva

Čekoslovakijos pasiuntinys Lietuvai jau keletą kartų lankėsi pas užsienio departamentų direktorių p. Norkaitį ir tarėsi grynai prekybiniais reikalais. Mat, šiais metais Lietuvos prekybos balansas su Českoslovakija sudaro apie du milijonus litų skirtumo Lietuvos naudai, todėl Českoslovakija nori bent dalinai tą skirtumą sušvelninti. Esą, Českoslovakijoje, nors ir neramūs laikai, bet jie savo prekybinių reikalų nepamiršta.

ČEKAI NETURĖS JOKIŲ REIKALŲ SU SOVIETU SĄJUNGA ATEITYJE

Reikalauja prizadėti teritorijos saugumą

PRAHA. — Českoslovakijos užsienių reikalų ministeris Frantisek Chvalkovsky, priėmė Sergei Alexandrovsky, Rusijos ministrą Prahoje, kuris pats asmeniškai yra atsakingas už sutvarkymą ir pasirašymą daugelio Českoslovakijos ir Rusijos sutarčių. Šiame priėmime, Českoslovakijos užsienių reikalų ministeris pareiškė Alexandrovskiui, kad Českoslovakijos vyriausybė ateityje nenori turėti jokių santykių su Sovietų Rusija ir kad ji nekreips dėmesio daugiau į Rusijos siūlomus patastavimus.

Šis Českoslovakijos žygis padarė visišką Vokietijos laimėjimą savo vestoj Českoslovakijos politinėje linkmėje per paskutinius kelis metus. Českoslovakija pasitikėdama savo talinkiniais prarado Sudetų teritoriją su trimis ir puse milijonu gyventojų.

Ši žinia apie panaikinimą — atšaukimą Sovietų-Čekoslovakų pakto praneša, per Českoslovakijos žinių agentūrą. Jokių smulkmenų apie tai nepranešta.

Šis Českoslovakijos užsienių reikalų ministerio dr. Chvalkovsky žingsnis neabejotinai

yra po paskutiniu metu padarytų vizitų Berlynan ir Miunchenan pasėka. Be to komunistų partijos uždarymas, kuri iki Miuncheno konferencijos turėjusi pilną laisvę Českoslovakijos reikalavimų, kuzakijos valstybėje irgi yra daro Českoslovakija palaispniui baigia išpildyti.

Uždarytosios komunistų partijos oficijozo Rude Pravo įstaiga yra policijos okupuota. Ar ir kitos politinės partijos, kurios seka ar vadovaujasi demokratiniams principais bus uždarytos dar neaišku.

Čekoslovakijos premjeras generolas Jan Syrový, kalbėdamas apie šiandieninę Českoslovakiją pareiškė, kad keturias valstybės, kurios išdraskė jų teritoriją dabar turi prizadėti, kad šiuo metu esanti teritorija bus jų apsaugota. Šie jo pasakyti žodžiai buvo bomba mesta Europos politiniuose ratiuose.

"Mes padarėme didelį pasiaukojimą ir mes norime, kad kas liko, kad būtų mums išsaugota", pareiškė premjeras. "Tolimesnės mūsų užsienio politika bus, vedama susiartinimui su mūsų kaimynais" baigė savo kalbą generolas Jan Syrový.

Mirė Arthuras Schuchingas

VIENA. — Arthuras Schuchningas, buvusio Austrijos kanclerio Kurt Schuschnigg tėvas, penktadienyje rastas negyvas savo namuose. Gydytojai spėja, kad jis mirė nuo širdies atakos, kurios jau buvo pasireiškę anksčiau.

Jis buvo 73 metų amžiaus ir jau keliolika metų, kaip paliuosavęs iš kariuomenės generolo šaipisnyje.

Vienos laikraščiuose jokios žinios nėra apie jo mirtį. Niekas nežino, kur ir kada bus jo laidotuvės, nes nacių spauda neskelbia — bijodama, kad nesuserinktų minios žmonių, nes jis Vienoje buvęs populiarius.

VATIKANAS RUOSIASI PERSPĖTI HITLERI!

VATIKANO MIESTAS. — Vatikanas ruošiasi išleisti atskiru leidiniu Popiežiaus Pijaus kalbą, kurioje jis perspėja Vokietijos nacių varomą priešbažnytinę politiką.

Pasakotoji kalba buvo tokia stipri, kad iki ją spausdinant, bus peržiūrėta. Kalbą peržiūrės Castel Gandolfo vyresnieji, kurie turės specialią konferenciją.

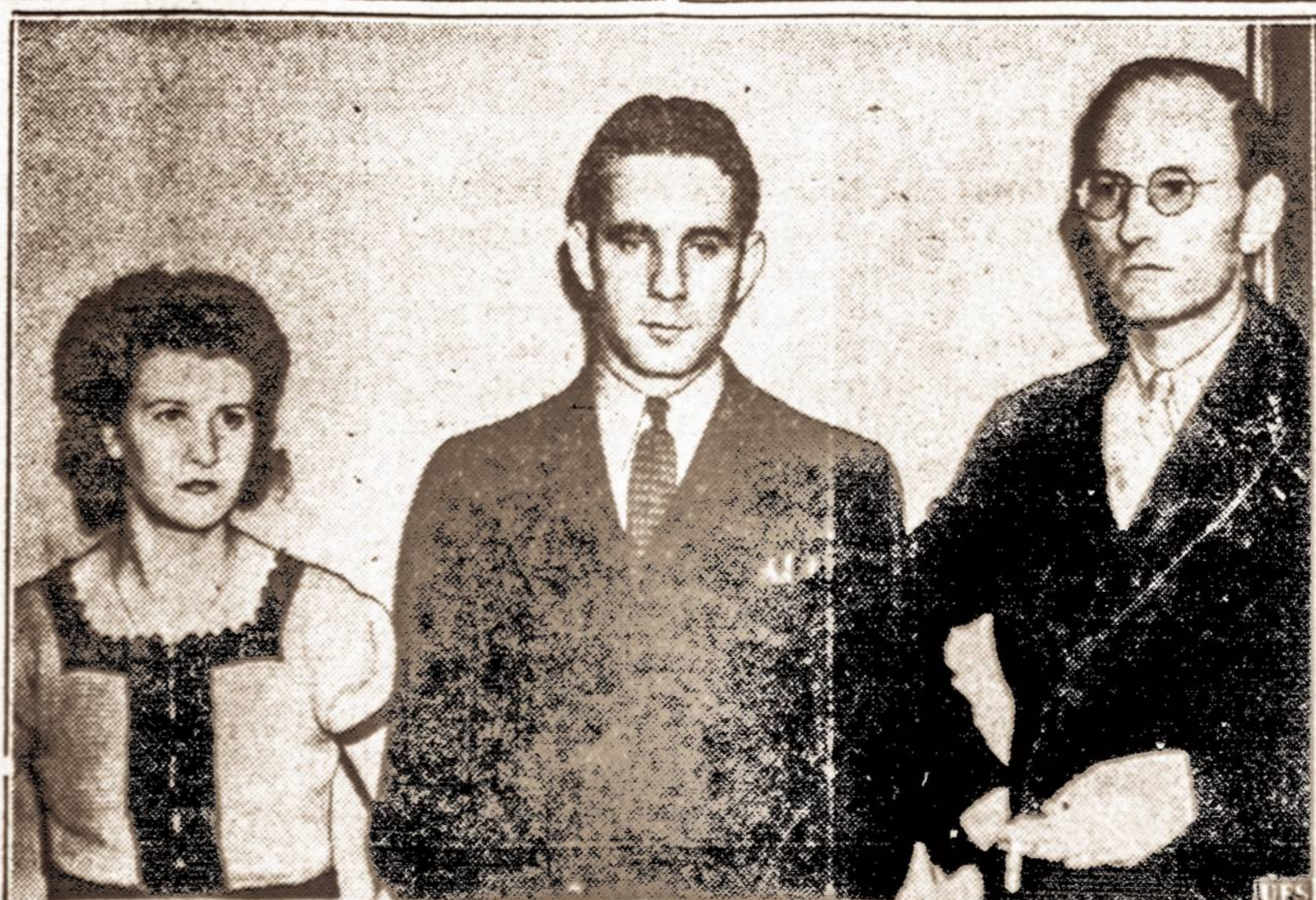
Rooseveltienei kalbant va g y s išnešė \$200

GREEN BAY. — Trys nežinomi asmenys persirengę patarnautojais, įsėlio į kasą Columbus Klube, pereitą naktį, tuo metu kada p. Rooseveltienė kalbėjo į 2,500 audienciją, apie gerą kaimynystę ir taiką. Vagys nedaug pinigų kasoje rado. Tuo metu viso buvo kasoje pinigų tik du šimtai dolerių.

Ponia Rooseveltienė ir kiti svečiai bei klausytojai nieko apie tą vagystę nežinojo iki nepasibaigė p. Rooseveltienės kalba.

Rusai vėl perka iš visos Lietuvos gyvulius

Lietuvoje pasirodžius snukio ir nagių ligai, rusai kaip kuriose Lietuvos srityse buvo nustotę pirkti gyvulius. Buvo nepriklausomi gyvuliai visoje Rytų Lietuvoje. Tačiau Lietuvos įstaugoms energingai užkirtus kelią tai ligai plėstis, rusai vėl pradėjo pirkti gyvulius visoje Lietuvoje. Gyvulių supirkinėsimą Lietuvoje prižiūri trys SSSR atsiųsti veterinarijos gydytojai.

Suimtieji šnipai. — Paveiksle matome suimtus Vokietijos šnipus, kurie Amerikoje šnipinėjo Vokietijos naudai. Iš kairės: Johanna Hoffmann, Eruch Glaser ir Otto Voss.

